
PROTOKOLL FRA MØTE I FJORDFISKENEMNDA BERGEN, 06.11.2018

Sted	Møterom Nordnes, Hotell Hordaheimen, Bergen.
Dato	06.11.2018
Tid	Kl. 09-16
Tilstede fra FFN	Helga Pedersen (leder) Bente Aasjord Knut Werner Hansen Beaska Niillas Steinar Friis – vara for Helga Karlsen Ragnhild Sandøy – vara for Geir Tommy Pedersen Forfall: Geir Tommy Pedersen Helga Karlsen
Til stede fra sekretariatet	Seniorrådgiver Rune H. Rasmussen (sekretær)

Inge Arne Eriksen, seniorrådgiver ved Sametinget – var til stede som observatør.

Journalist fra Fiskeribladet var til stede under deler av møtet.

Klima- og miljødepartementet var invitert til møtet i forbindelse med nemndas behandling av sak 5, men kunne ikke stille.

SAK 1 – GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE.

Innkalling og saksliste godkjent.

SAK 2 – GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRA NEMNDAS FORRIGE MØTE

Møteprotokoll fra møte i nemnda 24.09.2018 er godkjent.

SAK 3 – REFERATSAKER

- Brev av 16.10.2018 fra Nærings- og fiskeridepartementet – Fjordfiskerinemnda – oppfølging etter samarbeidsmøte.
- Status økonomi, herunder forbruk hittil i år.

Fjordfiskerinemnda registrerer tilbakemeldingen fra departementet, og mener dette er en ansvarsfraskrivelse fra departementets side. Nemnda er oppnevnt av Nærings- og fiskeridepartementet med bakgrunn i innstilling fra Nordland, Troms og Finnmark fylkeskommuner og Sametinget. Nemnda forventer at departementet tar ansvar.

Fjordfiskerinemnda er orientert om økonomisk status. Nåværende nemnd konstituerte seg 28.06 i år, og i tiden mellom nåværende og forrige nemnd, var det liten aktivitet. Nemnda ber derfor om at eventuelle gjenstående budsjettmidler for år 2018 blir overført til 2019.

SAK 4 – DELTAKERFORSKRIFTEN FOR 2019

Fjordfiskerinemnda har fått utsatt frist for innspill til deltakerforskriften for 2019, til 09.11.2018. Opprinnelig høringsfrist er satt til 02.11.2018

Nemnda fattet seg om følgende vedtak:

Fjordfiskerinemnda viser til høringsbrev av 19.09.2018 Fra Fiskeridirektoratet med høringsfrist 02.11.2018, ref. 18/12029.

Fjordfiskerinemnda ved sekretariatet har i korrespondanse med Fiskeridirektoratet fått utsatt høringsfristen til 09.11.2018.

Forbudet mot leieskipper

Som Fiskeridirektoratet viser til, var beveggrunnen for å innføre forbudet mot leieskipper, først og fremst overfisket etter torsk nord for 62 grader nord i åpen gruppe, men også overfisket etter norsk vårgytende sild i åpen gruppe.

Regulering av deltakelsen i åpne fiskerier må vurderes opp mot hvilket formål deltakelse i åpne grupper har, dette gjelder kanskje spesielt i sjøsamiske områder.

Fjordfiskerinemnda er enig i et forbud mot bruk av leieskipper i åpen gruppe i samtlige fiskerier.

Når det gjelder dispensasjonshjemler fra leieskipperforbundet, kan det i dag dispenseres i følgende tilfeller:

- Tillitsverv eller offentlig verv
- Graviditet eller fødsel
- Sykdom eller skade som vil kreve langvarig rehabilitering

Denne høringen omfatter i tillegg vurdering av å innføre ytterligere unntak:

- Førstegangstjeneste/vernepliktige
- Mannlige fiskere med fødselspermisjon
- Foreldre med omsorg for sykt barn

Fjordfiskeremnda er i utgangspunktet positiv til at det innføres dispensasjonshjemler som foreslått. Men unntakene må være entydige, slik at saksbehandling og praktisering av unntak ikke medfører at utgangspunktet om forbud mot bruk av leieskipper uthules.

Tiltak for å regulere deltakelsen i åpen gruppe i fisket etter torsk huse og sei nord for 62 grader nord

Fiskeridirektoratet ber om høringsinstansenes syn på innføring av en ordning hvor det er et vilkår for deltakelse i åpne fiskerier at fartøyet enten eies av en fysisk person fullt ut via et enkeltpersonforetak, eller har eiermajoriteten i et selskap som eier fartøyet.

I tabell på side 8 i høringsbrevet, er det en oversikt over majoritetseiere i åpen gruppe som er minoritetseiere i lukket gruppe – torsk nord for 62 grader nord.

Fjordfiskeremnda støtter tiltaket, som kan være med å bidra til å sikre rammevilkårene for deltids- og heltidsfiskere med eget fartøy i åpen gruppe.

Fjordfiskeremnda støtter at det kan gjøres unntak fra kravet dersom det i konkrete fiskeri foreligger særlige grunner for dette.

Dersom det innføres en ordning som foreslått, må berørte fiskere få tilstrekkelig med tid til å innrette seg. Vi viser her til at 43 av 50 i ovennevnte tabell er hjemmehørende i Nordland, Troms og Finnmark.

Angående krav om AIS for deltakelse i åpen gruppe i fisket etter torsk, huse og sei nord for 62 grader nord

Fiskeridirektoratet legger i høringen frem spørsmål om det skal innføres krav om AIS som vilkår for deltakelse i åpne fiskerier, og spesielt i fisket etter torsk, huse og sei.

Forslaget er begrunnet i kontrollhensyn. AIS er et hjelpemiddel som skal fremme flere formål, men Fjordfiskeremnda mener at en svært viktig begrunnelse for eventuell innføring av AIS for flere fartøygrupper, er å ivareta sikkerheten for fiskere og sjøfolk.

Det fremstår i høringsbrevet fra Fiskeridirektoratets side som at det kan være kontrollutfordringer med at portabelt AIS-utstyr kan flyttes på.

I den grad kostnadene ved innføring av AIS for samtlige fartøy i åpen gruppe overstiger nytteverdien for kontrollvirksomhet, må tiltaket vurderes nøye. Det må eventuelt kunne settes krav om at utstyret er av en slik type og montering at det ikke lett kan flyttes på eller manipuleres. I denne sammenheng vil også Fjordfiskeremnda peke på at AIS-dekningen ikke er like god overalt langs kysten. Arbeidet med å sikre bedre dekning må av sikkerhetsmessige hensyn prioriteres høyere.

Sanksjoner ved manglende fartøyinstruks mv

Fjordfiskeremnda viser til pågående prosesser knyttet til fartøyinstruks, herunder overgangsregler for fartøy mellom 8 – 10,67 meter største lengde. Fjordfiskeremnda anser at Sjøfartsdirektoratet og Fiskeridirektoratet har de nødvendige hjemler. Sikkerhet og utrustning av fartøyene må i denne sammenheng være førende, og ikke brukes som et indirekte virkemiddel for å få ned fiskepresset i åpen gruppe.

SAK 5 – HAVFORSKNINGSINSTITUTTET

Havforskningsinstituttet ble invitert den 16.10 til dette møtet i Fjordfiskeremnda.

Invitasjonen har bakgrunn i at følgende saker ønskes drøftet med Havforskningsinstituttet:

1. Bruk av hydrogenperoksid i avlusning
2. «State of the coast»
3. Rekestråling i fjordene

Sekretariatet har utarbeidet et forslag til parametere/indikatorer som utgangspunkt for nemndas videre arbeid med «State of the Coast». *Jfr. vedlegg.*

Guldborg Søyvik og Ole Bent Samuelsen fra Havforskningsinstituttet kom til møtet ca. kl. 11. Søyvik orienterte om kystreke, og Samuelsen om hydrogenperoksid.

I tilknytning til emnet hydrogenperoksid, ble det fattet følgende vedtak i nemnda:

- Fjordfiskeremnda krever en kunnskapsbasert og føre-var tilnærming til bruken av hydrogenperoksid
- Bevilgende myndigheter må sikre nok ressurser til forskning på bruk og effekt av hydrogenperoksid og andre lusemidler
- Med mindre fiskeriministeren kan gi garantier for at bruken av hydrogenperoksid er kunnskapsbasert og trygt innenfor føre-var prinsipp, så må bruken av hydrogenperoksid stoppes til denne garantien kan gis.

SAK 6– KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET – SJØLAKSEFISKET OG FREMTIDIG FORVALTNING

Klima- og miljødepartementet (KLD) fikk invitasjon til dette møtet den 17.10. Departementet var også invitert til møte i Tromsø 24.09, men kunne ikke stille da. KLD hadde ikke anledning til å stille på dette møtet av kapasitetsmessige årsaker. KLD har i eget brev til nemnda søkt å belyse momenter som Fjordfiskeremnda tok opp i møtet 24.09.

Fjordfiskeremnda ber om å bli orientert neste gang det er aktuelt med regelendringer, for å kunne bistå i politikktutforming.

SAK 7 – EVENTUELT.

1. Gjennomgang av saker til reguleringsmøtet.

Nemnda har sluttet seg om følgende innspill til reguleringsmøtet, reguleringene for 2019:

Torsk

Åpen gruppe vies svært mye plass i fiskeridirektørens forslag til reguleringer, ikke minst hva gjelder reguleringene av torsk. I den store sammenhengen dreier diskusjonen seg om små kvantum torsk som har stor samfunnsmessig betydning; ikke minst for de sjøsamiske områdene.

Lovverket har tre sentrale bestemmelser som berører de sjøsamiske fiskeriene:

Deltakerloven § 21 tredje ledd: «Uten hinder av bestemmelser fastsatt i medhold av første ledd har personer som er bosatt i Finnmark, kommunene Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa, Kvænangen, Karlsøy, Lyngen og Storfjord og de områder med sjøsamisk innslag i resten av Troms og Nordland som Kongen fastsetter, rett til å fiske torsk, hyse og sei med konvensjonelle redskaper. Retten etter første punktum gjelder bare for den som står i fiskermanntallet og eier et merkeregistrert fartøy under 11 meter. Kongen kan ved forskrift fastsette at bestemmelsen i første punktum også gjelder andre fiskerier.»

Havressursloven § 7 g: «at forvaltningstiltak er med og sikrer det materielle grunnlaget for samisk kultur»

Havressursloven § 11 sjette ledd: «I område som er omfatta av deltakerloven § 21 tredje ledd,¹ skal det ved tildeling av kvotar av viltlevande marine ressursar, og ved andre former for regulering av desse ressursane, leggjast vesentleg vekt på samisk bruk og kva denne bruken har å seie for samiske lokalsamfunn.»

Disse lovbestemmelsene går foran kvotefleksforskriften. Fjordfiskerinemnda forutsetter at fiskeriforvaltningen vil følge loven når reguleringene for neste år fastsettes.

Fiskeriforvaltningen er som nevnt forpliktet av havressurslovens § 7 g å sørge for at forvaltningstiltak er med og sikrer det materielle grunnlaget for samisk kultur. Fjordfiskerinemnda kan ikke se spor av at disse vurderingene er gjort i saksframlegget, og forventer at dette gjøres i forkant av framtidige reguleringsmøter.

Åpen gruppe er av særlig betydning i de sjøsamiske områdene. Reguleringene for 2019 må derfor sikre forutsigbarhet for åpen gruppe og de sjøsamiske områdene.

Det er urealistisk at åpen gruppe skal saldere overfisket i gruppen i 2019. Åpen gruppe må få videreført sitt kvantum på 2018-nivå, jfr. fjordfiskerinemndas vedtak av 24. september i år.

Helt konkret foreslår fjordfiskerinemnda:

- At åpen gruppe tildeles en kvote på 21 000 tonn for 2019, herav 1100 tonn til ferskfiskordningen.
- At man bruker modell III for saldering av overfisket; dvs at overfisket i 2018 belastes toppen av totalkvoten
- At avsetninga til kystfiskekvota settes til 3000 tonn
- At kystfiskekvoten videreføres som tilleggskvote til alle fartøy i åpen gruppe i virkeområdet til Sametingets søkerbaserte tilskuddsordning. Kvoteene må ligge på et nivå som gir grunnlag for å videreføre dagens aktivitet i STN – området. Utnyttelsen av kystfiskekvoten har vært varierende siden den ble innført, med både underutnyttelse og overutnyttelse. Derfor er det viktig at fiskerimyndighetene fortløpende vurderer tilleggskvoteene i lys av hvordan fisket utvikler seg.

Reker nord

Det er behov for reguleringer, men 50 teiner er alt for lite. Som et minimum bør tallet være 200. Som alternativ kan fangsten reguleres med (maksimal)kvoter. Det må innføres minstemål for maskevidde i teinene.

Sild

Fjordfiskerinemnda foreslår å videreføre gruppekvoten på 3040 tonn. Fjordlinjene må respekteres, også i fisket etter sild.

Jfr. fiskeridirektørens forslag side 18: Fiskeridirektøren foreslår at åpen gruppe tildeles en gruppekvote på 2 000 tonn.

2. Medlem Beaska Niillas orienterte nemnda om at Sametinget har gjort et eget vedtak der man ber om egen fangstkvote for hval til de som bor i sjøsamisk fiskerirettighetsområde (SFR). Jfr. vedlegg.

Vedlegg til protokollen:

- Indikatorer – parametre – State of the Coast.
- Brev fangstkvote hval – Sametinget.